

Uitwerkingsplan

Eerste aanzet vervolgstappen

Visie op vrijwillige inzet in Zaanstad

Het uitwerkingsplan bevat een veelheid aan acties, die zijn ingedeeld naar de 4V's van Vasthouden, Versterken, Vernieuwen en Verlaten. De onderwerpen die we 'Vasthouden' en 'Verlaten' kosten relatief weinig tijd en inzet. De focus ligt op de onderwerpen en acties die vallen onder 'Vernieuwing' en 'Versterking'. In de planning is rekening gehouden met het belang van juist deze acties.

EIGENHEID: vrijwilligers vinden hun eigen weg			
VASTHOUDEN	WIE	WAT	WANNEER
1. De rol van de wijkmanagers. Zij maken mogelijk, denken mee, zijn smeeroelie. 'Ja, en' en 'ja, mits' kleuren hun manier van denken en werken.	gemeente; verantwoordelijkheid Maatschappelijk Domein (MD)		
VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
2. De houding en het gedrag van de gemeentelijke organisatie om initiatieven te omarmen: 'ja, en' en 'ja, mits'. -> Traject starten in overleg met Strategie, Communicatie en Personeelszaken.	gemeente; divers domeinen, sectoren en afdelingen	MD, afdeling Kennis zal opdracht formuleren voor projectmatige aanpak	Start projectopdracht direct na vaststelling (Q1 2016)
3. Gastvrije uitstraling en toegankelijkheid moeten 'eigenheid' ondersteunen.		verwijzing #38 en #39	
VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
4. Een gemeentelijke 'initiatievenmogelijkmake(laa)r', een bovenwijkse relatiemanager.	gemeente, MD, afdeling Kennis neemt initiatief	vorm onderzoeken en optuigen, eventueel financieel onderbouwen	Na vaststelling starten (voor begrotingszaken eind Q2)
VERLATEN	WIE	WAT	WANNEER
5. Knellende regels -> het gemeentelijke ontregelteam/programma aanhaken bij initiatiefnemers en gezamenlijk laten onderzoeken wat er anders moet en hoe dat zou kunnen.	gemeente	Aanhaken op project Ontregelen in het Maatschappelijk Domein van Martijn Hoogsteder	Start Q4 2015
VERBINDING: vrijwilligers(organisaties) voelen zich betrokken bij elkaar			
VASTHOUDEN	WIE	WAT	WANNEER
6. Platform aan de Zaan heeft een belangrijke netwerkrol voor initiatiefnemers in Zaanstad. Dit platform wordt door de gemeente financieel ondersteund.	gemeente		
7. De verbindende rol van de wijkmanager: wijkmanagers koppelen initiatieven aan elkaar daar waar zij mogelijke verbinding zien en mensen van elkaar kunnen leren.	gemeente		

VERSTERKEN/VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
8. Opdrachtverstrekking voor de verhalen(door)verteller: een Zaankanter die maatschappelijk initiatief uitlicht en informatie daarover geeft.	gemeente, MD	Werving, opdracht verlening reeds gereed	
9. Zaanstad neemt het voortouw om onderling contact en kennis-uitwisseling tussen vrijwilligers en initiatiefnemers verder te faciliteren, onder andere met een expert(ise) bank.	Gemeente, in overleg/ samenwerking met ZaankantersvoorElkaar (ZvE) en andere bestaande platforms	MD, afdeling Kennis formuleert opdracht in projectmatige aanpak	Na vaststelling, opdracht verstrekking Q1

ONDERSTEUNING: vrijwilligers(organisaties) worden gefaciliteerd met wat zij nodig hebben

VASTHOUDEN	WIE	WAT	WANNEER
10. Raaz als ondersteuner voor jongeren.	gemeente		
11. BUUV.nu (Deze sociale marktplaats voorziet in een behoefte van Zaankanters die zich graag inzetten voor een ander, maar niet per se op structurele basis).	gemeente		
12. Materialendepot Zaanstad (Krommenie).	gemeente		
13. Vrijwilligersverzekering	gemeente		

VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
14. De bekendheid van het bestaande Platform ZaankantersVoorElkaar.	gemeente en ZvE		Start 2016 (opdracht ZvE)
15. De inhoud van het cursusaanbod ZaankantersVoorElkaar.	ZvE		Start Q1 2016 (opdracht ZvE)
16. De inhoud van het materialendepot in Krommenie.	gemeente; MD i.s.m. Uitvoering	Aanvullen> door goed te kijken en te luisteren naar initiatieven -> wat kan gedeeld worden, wat heeft men vaak nodig en wordt gehoord?	Start Q1 2016
17. Signaalfunctie naar vrijwilligers als er samengewerkt kan worden.	gemeente + ZvE	Opdracht aan en in overleg met ZvE uitwerken 'wie doet wat'? Bijvoorbeeld bij gezamenlijke cursussen (EHBO/ BHV, grenzen stellen en opkomen voor jezelf, omgaan met GGZ patiënten, dementerende ouderen of mensen met een verstandelijke beperking, Excell of boekhouding), inkoop etc. En voor het matchen van vraag en aanbod op het gebied van locaties	Start Q1 2016 (opdracht ZvE)

18. Gesprek aangaan en blijven voeren met corporaties en andere partners over passende locaties voor vrijwilligersactiviteiten.	gemeente, MD i.s.m. SO	Vaststellen van een goede overlegtafel of -vorm en actiepunt agenderen	Na vaststelling visie
19. Aandacht voor de relatie tussen stedelijke vrijwilligersorganisaties en sociale wijkteams.	gemeente MD, afdeling Kennis geeft aanzet; partijen voeren uit	Afdeling Kennis doet aftrap; gaat voorts goede contacten onderhouden tussen grote (landelijke, regionale of stedelijke) vrijwilligersorganisaties en sociale wijkteams	Na vaststelling visie
VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
20. De gemeente neemt het voortouw in het faciliteren van het verbreden en verdiepen van het bestaande ondersteuningsplatform, o.a. op vlak van het bestaande Platform ZaankantersVoorElkaar verbeteren en de doelgroep verbreden (jongeren, hoger opgeleiden, korte projecten; samenwerking met MBO's/HBO's).	gemeente, MD i.s.m. ZvE	MD, afdeling Kennis formuleert een opdracht, met doel, rol en resultaat	Straks in 2016 en doorlopend in 2017
21. Aansluiting op 'de Zaanse Uitdaging', een bedrijvennetwerk dat maatschappelijk initiatief ondersteunt (gemeente Zaanstad gaat mee-financieren vanuit portefeuille Economie).	gemeente; MD i.s.m. SO	Is reeds gebeurd	
22. Vrijwilligersverzekering: gesprek over de functie en waarde hiervan vs de uitgaven.	gemeente; MD afdeling Kennis i.s.m. Concern-ondersteuning	In samenwerking met vrijwilligers(organisaties) pro's en contra's bespreken van de verzekering en samen bekijken of en hoe dit voortgezet moet worden	Start op 18 november (workshop over vrijwilligersverzekering)

WAARDERING: vrijwilligers krijgen aandacht en worden benaderd als volwaardige gesprekspartners

VASTHOUDEN	WIE	WAT	WANNEER
23. Een jaarlijks feest, een moment waarop vrijwilligers in de zon worden gezet en kunnen netwerken.	gemeente i.s.m. ZvE en vrijwilligers		
24. Stadexpedities. De 4e is net geweest en de gemeente gaat de expedities nu evalueren. Op basis hiervan worden knopen doorgehakt.	gemeente		
VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
25. Aandacht voor vrijwilligers vanuit de gemeentelijke organisatie.	gemeente	Plan maken in overleg met betrokken collega's en bestuurders: vaker gaan kijken, in gesprek gaan. Hierover worden afspraken gemaakt met college en collega's.	Direct starten Q4 2015/Q1 2015

		Idee: feedback café voor het college	
26. Aandacht in eigen media.	gemeente; MD i.s.m. afdeling Communicatie	Communicatieplan maken ('vrijwilligers doen hun verhaal')	Start Q1 2016, dan jaarlijks
27. Het waarderen van de expertise van vrijwilligers (initiatiefnemers) zelf, onder andere door hen te betrekken bij ontwikkeltrajecten en hen opdrachten te verstrekken als dat aan de orde is.	gemeente	Komt terug in diverse andere punten, o.a. #6, 9, 28 en 41	Na vaststelling visie
VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
28. De gemeente agendaert waardering vrijwilligers bij partners in de stad en neemt zorg en waardering voor vrijwilligers op in overeenkomsten met (onder)aanemers.	gemeente	Ontwikkelopdracht bij MD, afdeling Kennis en vervolgens I&C; projectmatige aanpak	Na vaststelling visie
29. Waardering op maat: set van waarderingmiddelen/-momenten.	gemeente; MD + partners betrekken, zoals bedrijven-netwerk, in overleg met vrijwilligers	MD, afdeling Kennis formuleert een ontwikkelopdracht in projectmatige aanpak	Start na vaststelling, eerste plan af in Q2
VERLATEN	WIE	WAT	WANNEER
30. De vrijwilligersprijs in de huidige opzet, waarbij er 2 partijen uitgelicht worden en geld gekoppeld zit aan waardering.	Gemeente; MD, afdeling Kennis in overleg met vrijwilligers (Het geld dat beschikbaar is voor de Vrijwilligersprijs anders inzetten ten bate van een brede groep vrijwilligers. Dit gebeurt in samenspraak met vrijwilligers.)	Door vaststelling van de visie door de raad wordt de prijs in de huidige vorm met ingang van 2016 afgeschaft	Met vaststelling visie
31. Traditionele campagnes om vrijwilligerswerk te 'stimuleren'.	gemeente		Nu

Financiële flexibiliteit

De huidige budgetten zijn:

Subsidie organisatie ZvE en BUUV (+ BUUV H'lem- systeemkosten)	366.000	37.000 (vanaf 2015 is dit 18.500)
Subsidie vrijwilligers activiteiten	195.000	
Stimuleringsbudget	300.000	
Aanvullend budget	100.000	
Ondersteuning buurthuizen	400.000	
Stad aan de Zaan	30.000	
Budgetten wijkteams t.b.v. initiatieven	geen specificatie	
totaal	€ 1,4 mln	

Vasthouden

De budgetten en andere ondersteuning van bewonersinitiatieven in 2015 zijn nader gespecificeerd op de laatste pagina van dit uitwerkingsplan. Bij de uitwerking van acties wordt het financiële aspect (wijziging of verschuiving van budget) benoemd en expliciet meegenomen in de besluitvorming rondom die specifieke actie.

FINANCIËLE FLEXIBILITEIT: iedere euro voor vrijwillige inzet wordt zorgvuldig besteed

VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
32. De transparantie en toegankelijkheid van informatie over financiën, onder andere via www.zaanstad.nl .	gemeente: MD en diverse afdelingen	MD; afdeling Kennis kan nu al eerste aanzet doen o.b.v. huidige regels/voorzieningen; bij nieuwe regels wéér. Zie #38	Nu / na vaststelling visie

33. Informatie over andere financieringsbronnen dan van de gemeente Zaanstad.	Gemeente en ZaankantersvoorElkaar	zie #32 en 39	
---	-----------------------------------	---------------	--

VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
34. Een integraal en flexibel financieel systeem voor gemeentelijke ondersteuning van vrijwilligers (activiteiten/initiatie-ven). Te ontwikkelen met vrijwilligers, zodat het tegemoet komt aan de veelkleurigheid. Insteek is om de verschillende vormen van vrijwillige inzet op verschillende manieren te stimuleren en toe te kennen. Hier komen in ieder geval voor in aanmerking de huidige budgetten/subsidies: subsidie vrijwilligersactiviteiten, stimuleringsbudget, aanvullend budget.	gemeente; MD, afdeling Kennis	MD, afdeling Kennis formuleert een opdracht in projectmatige aanpak	Direct na vaststelling; geplande afronding is voor 1 juli 2016

VERLATEN	WIE	WAT	WANNEER
35. Het 'woud' aan verschillende geldpotjes en subsidieloketten.	gemeente	Zie #39	Na vaststelling visie

TOEGANKELIJKHEID: informatie en communicatie

VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
36. De praktische informatievoorziening over wat het betekent om als vrijwilliger aan de slag te gaan <ul style="list-style-type: none"> - Aansprakelijkheid en verzekeringen, vrijwilligersverzekering - Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) - Vergunningen, veiligheid - Rechtsvormen - Financiën 	gemeente; MD en andere domeinen, sectoren en afdelingen	Diverse praktische informatie m.b.t. vrijwilligers actueel maken en overzichtelijk presenteren op oa zaanstad.nl	Q1 2016

37. Adviserende informatie over: <ul style="list-style-type: none"> - Checklists 'wat komt er kijken bij het organiseren van een evenement' - De rol van de wijkmanager 			
---	--	--	--

VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
38. Gastvrije uitstraling van de website, het Klant Contact Centrum (KCC)	gemeente; MD i.s.m. afdeling Communicatie	MD; afdeling Kennis; content op de website	Q1 2016

en de afdeling Relatiemanagement als Zaankanters zich melden en iets willen. Hierbij hoort ook meer toegankelijk maken van informatie, zoals een lijst met regels en vergunningen voor initiatieven (zie ook #39).	en KCC	aanpassen en aanvullen, KCC brieven en binnen relatiemanagement zorgen voor goede contactgegevens (vast telefoonnummer, emailadres)	
39. Toegankelijkheid van alle informatie: duidelijke, centrale informatie vanuit de gemeente, sociale wijkteams en ZaankantersVoorElkaar, uiteindelijk op één platform te vinden met duidelijke doorverwijzing vanaf andere vindplaatsen.	gemeente samen met de stad	MD; afdeling kennis formuleert opdracht zodat dit onderzocht kan worden	2017

DYNAMIEK: De visie op vrijwillige inzet geeft ruimte voor (door)ontwikkeling en bijsturing

VASTHOUDEN	WIE	WAT	WANNEER
40. De banden die nu opgebouwd zijn met de doelgroepen door dit visietraject.	gemeente; MD, afdeling Kennis samen met partners als ZvE, Aan de Zaan		Nu
VERSTERKEN	WIE	WAT	WANNEER
41. Inspelen op de actuele thema's en ontwikkelingen.	gemeente en diverse partners; zie ook #40	Als het zich voordoet worden bestaande contacten en nieuwe geraadpleegd	
VERNIEUWEN	WIE	WAT	WANNEER
42. Jaarlijkse agenda – op te stellen met vrijwilligers – om een vinger aan de pols te houden.	gemeente	Jaarlijks evalueren en actualiseren; zie #40	Na vaststelling start plan (Q1 af), jaarlijkse 'polsing' in november
VERLATEN	WIE	WAT	WANNEER
43. Statische houding	gemeente	De visie en het uitvoeringsplan moeten kunnen inspelen op de actualiteit	Nu

Rolverdeling

Vasthouden

- Vrijwilligersorganisaties zoals BUUV, ZaankantersVoorElkaar en Raaz, mogelijk in een nieuwe rol.
- Maatschappelijke partners benutten op het gebied van zorg, politie, corporaties.
- Ontwikkelen van vrijwillige inzet in gezamenlijkheid, de opgave daarvoor in beeld brengen 'als partners'.
- Ondersteuning vanuit de gemeente, er zal altijd behoefte blijven aan middelen, faciliteiten, hulp bij administratie en regelgeving.

Versterken

- De rol van de wijkmanager als verbinder tussen wijkteams, buurthuizen en het ambtelijke apparaat. De wijkmanager zet zich (nog meer) in om de behoeftes van de wijk in kaart te brengen en te matchen met potentiële bewoners of partijen die zich willen inzetten.
- Sociale wijkteams laten buurthuizen de activiteiten ontwikkelen die ze kunnen ontwikkelen. Het is niet de bedoeling dat sociale wijkteams dezelfde activiteiten ontplooiën. Zo voorkom je dat ze concurreren en zorg je dat buurthuizen inkomsten hebben.

Vernieuwen

- Ambtenaren blijven kijken naar welke ruimte én ondersteuning de mensen in de stad nodig hebben (middelen, faciliteiten, advies, slagkracht), ook de jaren hierna.
- Ambtenaren waarderen de inzet van mensen in de stad en volgen het tempo dat nodig is om activiteiten te ontplooiën door de stad zelf (verzelfstandiging buurthuizen). Ze zijn creatief in het oplossen van belemmeringen die bewoners afremmen in hun inzet.
- Initiatiefnemers, verenigingen en buurthuizen communiceren zelf over hun activiteiten en werven actief vrijwilligers. Je mag dit ook van ze verwachten.
- Meer inzet vragen van en stimuleren bij (commerciële) ondernemers en organisaties (zoals woningcorporaties) in de wijken. Zij zijn een cruciale partij in het ondersteunen van activiteiten en faciliteiten in de wijken (Zaanse Uitdaging).
- Sociale wijkteams werken goed samen met het potentieel in de wijken als het gaat om ze te laten meedingen in de aanbesteding van maatschappelijke initiatieven.

Verlaten

- Naar elkaar wijzen als zaken niet lekker lopen. We proberen allemaal vrijwillige inzet zo goed mogelijk te ondersteunen, organiseren en uit te voeren vanuit onze verschillende rollen. De behoeftes van vrijwilligers lopen uiteen. Daar moet begrip voor zijn en ruimte voor komen.
- Het idee dat we actieve bewoners en buurthuizen kunnen inzetten als 'substituut' voor betaalde banen die zijn wegbezuinigd. Vrijwillige inzet is niet alleen nodig om een betere en prettige stad te krijgen, hun inzet (zinnvol bezig zijn) is ook al een doel op zich.

Budgetten ten behoeve van bewonersinitiatieven in Zaanstad in 2015

	BUDGET 2015	CRITERIA	HOE AAN TE VRAGEN?
Subsidie vrijwilligersactiviteiten	€ 195.415	Subsidieregels Vrijwilligersactiviteiten, gebaseerd op beleid Vrijwilligersactiviteiten uit 2008; wordt geactualiseerd in 2015	Via formulier op zaanstad.nl
Stimuleringsbudget	€ 300.000	In het collegebesluit over de werkwijze en inzet van het stimuleringsbudget 2013 zijn de volgende uitgangspunten benoemd, die de basis vormen voor de werkwijze en inzet van de middelen in 2013: 1. een opgave staat centraal (bijvoorbeeld realisatie van een Wup-doelstelling) 2. het gaat om initiatief van en door bewoners 3. er ontstaat duurzame verbinding tussen bewoners(groepen) in de wijk 4. het gaat over maatschappelijk 'ondernemen' 5. de gemeente draagt bij aan de totstandkoming / blijvende organisatie en ondersteunt maatschappelijke infrastructuur in plaats van losse activiteiten 6. de ondersteuning van de gemeente is tijdelijk (niet structureel) en gericht op wat nodig is om beweging te creëren	Via de wijkmanager, die de aanvraag voorlegt in het wekelijkse overleg van wijkmanagers. De aanvraag wordt door de wijkmanagers samen getoetst aan de criteria
Aanvullend budget	€ 100.000	Handgeld van de wijkmanager, voor onvoorziene uitgaven die buiten het stimuleringsbudget vallen maar die essentieel zijn om een bewonersinitiatief dat belangrijk is doorgang te laten vinden.	Niet, is naar inzicht van de wijkmanager
Ondersteuning buurthuizen	€ 400.000		Via formulier op zaanstad.nl
Cultuursubsidie voor evenementen	€ 35.500	Subsidieregeling Evenementen Zaanstad	
Cultuursubsidie voor activiteiten	€ 88.000	Subsidieregeling amateurkunst en culturele activiteiten Zaanstad 2015	Via formulier op zaanstad.nl
Stad aan de Zaan-initiatieven	€ 30.000		Via projectgroep Stad Aan de Zaan, per email
Budgetten bij sociale wijkteams voor initiatieven	onbekend	Ondersteuning van buurtinitiatieven zit óók in de opdrachten van de sociale wijkteams maar er is vooraf geen specifiek budget voor gereserveerd	Via sociale wijkteams

Andere vormen van ondersteuning van initiatieven:

- Wijkmanagers staan actieve bewoners ter zijde met hun eigen 'toolbox':
 - Hulp bij slimme manieren van financieren, o.a. sponsoring, crowdfunding, of anders budgetteren;
 - Hulp bij slimme manieren van organiseren, o.a. advies bij vergunningen/meldingen;
 - Inzet netwerk in de wijken en netwerk binnen de gemeentelijke organisatie (koppelen van mensen);
 - Inzet Service Plus Team voor kleine klussen;
 - Materialendepot op de Spierling;
- ZaankantersVoorElkaar.nl en BUUV.nu;
- Platform Aan de Zaan;
- Stadexpedities.